

Pane Prezidente!

Za zcela mimoriadnych ľudských okolností a zo zvláštnych dôvodov národných, beriem si odvahu obrátiť sa na Vás, Pane Prezidente, s prosbou o pomoc. Prenasledujú ma totižto následky mojej činnosti proti Tukovi a tukovine na Slovensku v r. 1929–30.¹

Pri všetkej mojej osobnej skromnosti a nenáročnosti voči verejnosti som si objektívne vedomý – a to menovite z výrokov neboh[ého] dr. Slávička, polic[ajného] prez[identa],² o význame a dosahu toho, čo som v tomto prípade vykonal.

Odhalit' tak rafinovane maskovanú činnosť až po bezprostredné pristihnutie. Pokúšali sa o to mnohí, ktorým je to povolaním a i úradnou právomocou – s pri vydatných pomocných prostriedkov – ale bez úspechu.

Za druhé, že som ochromil jednotu Hlinkovej – vtedy ešte vládnej – strany v otázke tukovskej získaním Jurigovcov pre secesiu [...] k dispozícii neboh[ého] dr. Slávička.

Za pol druhu roka som viedol tlačovú kampaň, aby Tuka nemohol byť jednou [...] považovaný za politického martyra ani v ľudovej strane.

Zároveň mám predstavu o tom, že som značné obnosy ušetril propagačnému fondu na paralyzovanie zahraničnej činnosti Tukovej a Jehličkovej, ktorý vtedy na čas tiež vypadol z milosti Budapešti pre svoju blamáž so mnou. Vtedy i sám spis[ovateľ] [...] čo predseda Revíznej Ligy cítil za čestnú povinnosť formálne vzdať sa tejto funkcie následkom blamáže, že mu sadol na lep.³

Bol som si tiež vopred vedomý toho, že ten proces rozvráti občiansku koalíciu. Toto som dr. Dérerovi a dr. Stránskemu vopred pred procesom, pred vydaním parlamentným prizvukoval v svojom informatívnom referáte.

Ja som vtedy ešte nepatril ku ľavicovým stranám a predseda som sa exponoval v tej veci za vyšším národným záujmom. Konečne nebola to ani jediná ani prvá význačnejšia osobná, alebo existenčná obeť, ktorú som pred prevratom za čsl. ideu a po prevrate za túto republiku priniesol.

Na to všetko som ale škaredo doplatil, pretože po páde obč[ianskej] koalície si to uvedomili a ja som sa stal na všetky strany nepríjemným, až som musel zo Slovenska preč.

Stalo sa zle medzi iným i toto. Mal som vyjednané a čo je aj ináč samozrejme, veď som pracoval ako riadny redaktor za ten čas, že trovy a pokuty za tlačové procesy budú uhradené. Mal som ich 13, z toho 10 som vyhral a 3 prehral. Procesné trovy a pokuty činia 7 000,-. Pokraz^b nie je to zaplatené, z čoho mi hrozí už veľké nebezpečie, už i dľa priloženej pozvánky na Pankrác.

Prosím teda čo najúctivejšie o pôžičku 6 500,-, aby som toto zariadil. Sám som nateraz úradníkom Štatistického úradu s 500 kor[unovým] platom. Mám odôvodnenú nádej, že si čoskoro prizarobím pár tisícoviek literárnou činnosťou, tak že by som to i odrazu mohol vrátiť.

Praha VII, 15. IV. 1932
Bělského tř[ída]⁴ č[íslo] 2

V hlbokej úcte
Jozef Hanzalík

1 příloha: Vyzvání na Pankráč⁵

DOPIS

AKPR, f. KPR, protokol T, sign. T 576/22, k. 96. Originál, rukopis.

a – Nečitelné místo.

b – Má být zřejmé: „doteraz“.

- 1 – Jozef Hanzalík jako člen HSLS původně spolupracoval s Františkem Jehličkou a Vojtechem Tukou, kterým navrhl založení nového časopisu, který by kritizoval oficiální politiku HSLS s cílem postupně rozštěpit stranu, odvést část členů a založit s nimi ve vhodný okamžik stranu novou. Po zatčení Tuky však náhle změnil názor a nakonec vystoupil jako svědek proti Tukovi. K Hanzalíkově akci viz KRAMER, J. *Iredenta a separatizmus v slovenskej politike*. Bratislava 1957, s. 178–181.
- 2 – Rozumí se dr. Slaviček, policejní ředitel v Bratislavě.
- 3 – Revizní liga (Magyar Revíziós Liga) – maďarská organizace založená 27. 7. 1927 usilující o revizi Trianonské mírové dohody a navrácení po válce ztracených území k Maďarsku.
- 4 – Dnes Třída Dukelských hrdinů.
- 5 – Výzva k nastoupení trestu do věznice v Praze na Pankráči je přiložena k dopisu (AKPR, sign. T 576/22, k. 96).

◀

Rodina Masarykova J. Országhová^a
[Lány, 9. května 1932]^b

/214

Vzpomínáme na Vás se srdečnou účastí.¹

Rodina Masarykova.

TELEGRAM

AÚTGM, f. T. G. Masaryk, sign. L (CD)-69-V, k. 628. Ověřený opis odeslaného telegramu, strojopis.

a – Adresováno: Pan Josef Országh, zemský prezident, Turč. Sv. Martin.

b – Místo a datum určeno podle razítka s datem vypravení telegramu 9. 5. 1932.

- 1 – Rozumí se kondolence k úmrtí syna Jozefa Országha.